

Curtea Supremă de Justiție
DECIZIE

26 aprilie 2017

mun. Chișinău

Colegiul penal în următoarea componență:

președinte – Petru Ursache,

judcătorii – Constantin Alerguș, Vladimir Timofti,

a examinat admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de avocatul Tripac Vasile în numele inculpatului Beșleaga Sergiu, prin care se solicită casarea sentinței Judecătoriei Criuleni din 08 aprilie 2016 și deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 16 noiembrie 2016, în cauza penală în privința lui

Beșleaga Sergiu XXX,

născut la xxx, originar și domiciliat în or. xxx, str. xxx.

Datele referitoare la termenul de examinare a cauzei:

- 1. de la 16 noiembrie 2015 - până la 08 aprilie 2016 (instanța de fond);*
- 2. de la 27 aprilie 2016 - până la 16 noiembrie 2016 (instanța de apel);*
- 3. de la 30 ianuarie 2017 – până la 26 aprilie 2017 (instanța de recurs ordinar).*

Procedura prevăzută de art. 431 alin. (1) pct.1¹) Cod de procedură penală legal executată.

CONSTATĂ:

1. Prin sentința Judecătoriei Criuleni din 08 aprilie 2016, pronunțată în baza probelor administrate la faza de urmărire penală, Beșleaga Sergiu a fost condamnat în baza art. 264 alin.(3) lit.b) Cod penal la 2 ani închisoare, cu executarea în penitenciar de tip deschis, cu privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport pe un termen de 3 ani.

S-a dispus încasarea de la Beșleaga Sergiu în beneficiul lui Graur Lucia prejudiciul material în sumă de 30744 lei și prejudiciul moral în mărime de 30 000 lei.

2. Pentru a pronunța sentința instanța de fond a constatat că, Beșleaga Sergiu la 23 iulie 2015, aproximativ la ora 07⁰⁰, conducând automobilul de model „Nissan Sanny”, cu n/î CR 544 YE, pe traseul Chișinău - Bălți, intenționat încalcând cerințele pct.3, pct. 45 lit.a), b), c) și d) și pct. 51 lit.c) din Regulamentul Circulației Rutiere, care prevede că, „*participanții la trafic care*

circulă pe drumurile publice sunt obligați să se conformeze Regulamentului vizat, mijloacelor de semnalizare rutieră și semnalele folosite în circulație și prin acțiunile lor să nu cauzeze prejudicii altor participanți la trafic, să nu-i expună pericolului, precum și conducătorul trebuie să conducă vehiculul în conformitate cu limita de viteză stabilită, ținând permanent seama de starea psihofiziologică ce influențează atenția și reacția; dexteritatea în conducere care i-ar permite să prevadă situațiile periculoase; starea tehnică a vehiculului și particularitățile încărcăturii; situația rutieră, iar înaintea depășirii, conducătorul vehiculului trebuie să se asigure că: poate efectua depășirea fără a pune în pericol sau a stânjeni circulația din sens opus, adică banda pe care urmează să se angajeze are un spațiu suficient și viteza vehiculului ce urmează a fi depășit permite executarea acestei manevre”, în timp ce încerca să efectueze manevra de depășire, nu s-a isprăvit cu conducerea automobilului, a ieșit pe partea opusă direcției de deplasare a transportului în sens opus, tamponând automobilul de model „Mercedes 190” cu n/î C HJ 341, condus de către Graur Ion, care se deplasa regulamentar.

În rezultatul tamponării, șoferului Graur I., i-au fost cauzate conform raportului de expertiză medico-legală nr. 147D/1781 din 27.10.2015, vătămări corporale grave periculoase pentru viață, în urma cărora a survenit decesul acestuia, iar vătămarile corporale având legătură directă cu cauza decesului.

3. Nefiind de acord cu sentința nominalizată a declarat apel avocatul Tripac Vasile în numele inculpatului, care a solicitat casarea acesteia și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care să-i fie stabilită o pedeapsă cu aplicarea prevederilor art.90 Cod penal, argumentând că instanța de fond la stabilirea pedepsei nu a ținut cont că Beșleaga S. a comis o infracțiune din imprudență, starea materială și familială a lui, modul de trai și persoana acestuia. Nu este de acord cu circumstanțele la care s-a referit instanța și anume că inculpatul nu a contribuit la repararea prejudiciului cauzat părții vătămate, nu a manifestat regret față de acesta după producerea accidentului, acestea nefiind confirmate în ședința de judecată. Pe tot parcursul urmăririi penale și judecării cauzei, inculpatul a încercat să întreprindă măsuri de reparare a prejudiciului cauzat, însă succesul părții vătămate, fiind asistată de avocat a solicitat ca toate chestiunile de reparare a prejudiciului să fie stabilite pe calea judecătorească, înlăturând orice întâlnire cu inculpatul, înaintând în speță acțiunea civilă.

A menționat că inculpatul are la întreținere doi copii minori, a participat

la conflictului armat de pe Nistru, este caracterizat pozitiv, nu are antecedente penale, a recunoscut vina integral, s-a căit sincer de cele comise și a solicitat examinarea cauzei în baza probelor administrate la faza de urmărire penală.

Prin urmare, privarea inculpatului de libertate nu este o condiție care ar permite executarea la timp a acțiunii civile, ori plasarea lui în locurile de detenție va avea o tangență negativă asupra educației și dezvoltarea copiilor minori aflați la întreținerea inculpatului.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 16 noiembrie 2016, a fost respins, ca nefondat, apelul declarat de avocatul Tripac V. în numele inculpatului.

5. Instanța de apel a constatat că prima instanță obiectiv și sub toate aspectele, prin prisma art.101 Cod de procedură penală, a examinat și apreciat probele administrate în cauză, care dovedesc cu certitudine vinovăția lui Beșleaga S. în săvârșirea infracțiunii imputate, corect a stabilit circumstanțele de fapt și vinovăția inculpatului, just a încadrat în drept acțiunile lui, circumstanțe care nici nu se contestă.

Totodată, a considerat neîntemeiat argumentul apelantului precum că instanța de fond a stabilit o pedeapsă prea aspră inculpatului, or, măsura de pedeapsă a fost aplicată legal și corect de către instanța de fond, care nu contravine legii, ținând cont de prevederile art. 7, 61, 75 Cod penal și art. 364¹ alin. (8) Cod de procedură penală, precum și de gravitatea faptei penale, urmările prejudiciabile, motivul săvârșirii infracțiunii, persoana inculpatului.

De asemenea, instanța a respins, ca neîntemeiat motivul avocatului precum că instanța de fond nu a ținut cont că, inculpatul este căsătorit, are la întreținere doi copii minori, locuiește în or. Dubăsari, a participat la conflictul armat de pe Nistru, se caracterizează pozitiv și nu are antecedente penale, deoarece, cele menționate sunt cuprinse în sentința primei instanțe și anume că, la cauză nu sunt prezente temeuri de suspendare condiționată a executării pedepsei și stabilire a unui termen de probă în conformitate cu art.90 Cod penal, pe motiv că inculpatul nu a contribuit la repararea prejudiciului cauzat prin decesul părții vătămate, nu a manifestat regrete față de succesorul acesteia după producerea accidentului și ulterior în cursul urmăririi penale, iar stabilirea unei pedepse reale va constitui un imperativ cu sens educativ pentru alți conducători de mijloace de transport.

Prin urmare, instanța de fond just a conchis că corectarea și reeducarea inculpatului poate avea loc doar prin aplicarea pedepsei cu închisoarea,

reținând în sentință circumstanțele cauzei, inclusiv și faptul că inculpatul nu a reparat succesoriului părții vătămate prejudiciul cauzat și nu a întreprins măsuri în acest sens. Astfel, în speță, nu sunt temeiuri legale pentru aplicarea prevederilor art. 90 Cod penal.

La fel, instanța de apel a respins solicitarea inculpatului privind aplicarea Legii cu privire la amnistie nr. 210 din 29.07.2016, dat fiind că, potrivit art. 1 alin.(1) – (3) din legea nominalizată aceasta se aplică condiționat și exclusiv persoanelor bănuite, învinuite și inculpate care manifestă căință activă în cadrul procesului penal și celor condamnate care sunt caracterizate pozitiv pe parcursul executării pedepsei, perioadei de probațiune sau termenului de probă și sunt evaluate psihologic ca prezentând risc de recidivă mediu sau redus, dacă aceste persoane cad sub incidența prevederilor art. 2-9, 11 și 12. Căința activă a persoanei se determină în conformitate cu criteriile stabilite la art. 57 din Codul penal fără a ține cont de criteriul gravității faptei comise. Aplicarea oricărei modalități de liberare de pedeapsă penală, prevăzute de prezenta lege, poate avea loc doar în condițiile în care organul de urmărire penală, instanța de judecată sau judecătorul de instrucție constată întrunirea cerințelor stipulate la alin. (1).

Astfel, în sensul art.57 alin.(1) din Codul penal, persoana care pentru prima oară a săvârșit o infracțiune ușoară sau mai puțin gravă poate fi liberată de răspundere penală dacă ea, după săvârșirea infracțiunii, s-a autodenunțat de bună voie, a contribuit activ la descoperirea acesteia, a compensat valoarea daunei materiale cauzate sau, în alt mod, a reparat prejudiciul pricinuit de infracțiune.

Potrivit art.10 alin.(1) lit. k) din Legea nr.210 din 29.07.2016, prevederile art.1-9 nu se aplică persoanei învinuite, inculpate sau condamnate care nu a reparat integral prejudiciul cauzat prin infracțiunea pentru care este urmărită sau, după caz, a fost condamnată. În cazul persoanei condamnate se va ține cont de prejudiciul stabilit prin hotărârea judecătorească.

Deci, instanța de apel a constatat că, în speță se atestă interdicțiile prevăzute de art. 10 al Legii nr. 210 și ca urmare se indică asupra imposibilității aplicării dispozițiilor actului amnistiei față de inculpat, deoarece nu au fost prezentate probe care să demonstreze că, Beșleaga S. a reparat prejudiciul material cauzat, că s-a interesat de situația materială a succesoriului părții vătămate decedate în rezultatul accidentului rutier sau, și-

a materializat în vre-un fel intenția de a ajuta succesorul părții vătămate și familia acesteia, necătând la faptul că de la comiterea infracțiunii a trecut o perioadă de aproximativ un an și jumătate.

6. Împotriva deciziei nominalizate a declarat recurs ordinar avocatul Tripac Vasile în numele inculpatului, care, fără a invoca vre-un temei de drept prevăzut la art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, solicită casarea acesteia și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care să fie dispusă suspendarea executării pedepsei pe un termen de probă, ori aplicarea amnistiei, invocând următoarele:

- sentința în partea acțiunii civile nu a fost atacată de către succesorul părții vătămate, însă toate încercările inculpatului de a restitui suma dispusă spre încasare nu s-au soldat cu nici un rezultat. Avocatul succesorului la fel a respins orice mediere pe cazul dat. Succesorul părții vătămate la ședințele de judecată în instanța de apel nu s-a prezentat, iar inculpatul nu a avut posibilitatea transmiterii sumei acțiunii civile.

- circumstanțele la care instanța de apel a făcut trimitere că Beșleaga S. nu a contribuit la repararea prejudiciului cauzat părții vătămate și nu a manifestat regrete față de aceasta după producerea accidentului nu s-au confirmat, deoarece inculpatul a încercat să întreprindă măsuri concrete de repararea prejudiciului cauzat, însă partea vătămată a solicitat ca chestiunile de reparare a prejudiciului să fie stabilite pe cale judecătorească, iar după stabilirea și admiterea acțiunii civile prin sentința de judecată care a rămas irevocabilă în această parte, succesorul părții vătămate evită întâlnirea cu inculpatul.

- până în prezent succesorul nu a solicitat și nu i-a fost eliberat de către instanța de fond titlul de executare a hotărârii judecătorești pentru ca inculpatul să poată transmite și să execute hotărârea judecătorească.

În circumstanțele date inculpatul a început efectuarea transferului bănesc în sumă de 60744 lei pe numele succesorului părții vătămate Graur Lucia, copiile de pe bonurile de transferare a sumei integrale vor fi expediate suplimentar în adresa instanței de recurs.

- situația creată și dezacordul succesorului părții vătămate de a primi prejudiciul cauzat, crează impedimente la examinarea cererii inculpatului privind aplicarea Legii cu privire la amnistie nr. 210 din 29.07.2016, adică pe parcursul judecării cauzei a intervenit o lege penală mai favorabilă inculpatului, de care ar putea beneficia.

7. În conformitate cu prevederile art. 431 alin. (1) pct. 1¹) Cod de procedură penală, procurorul a depus referință privind opinia sa asupra recursului ordinar declarat, menționând că instanța de apel și-a argumentat soluția în partea stabilirii pedepsei, aceasta fiind echitabilă în raport cu faptele comise, iar recursul urmează a fi declarat inadmisibil ca fiind vădit neîntemeiat.

8. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat, în raport cu motivele invocate, Colegiul penal decide inadmisibilitatea acestuia din următoarele considerente.

Conform art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, instanța de recurs examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărârii instanței de apel, este în drept să decidă asupra inadmisibilității acestuia în cazul în care constată că este vădit neîntemeiat.

Analizând recursul declarat Colegiul penal constată, că avocatul Tripac V. în numele inculpatului, exprimându-și dezacordul cu pedeapsa stabilită lui Beșleaga S., semnalează ca temei pentru recurs pct. 10) alin. (1) al art. 427 Cod de procedură penală, care stipulează, că hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel, *când s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale.*

Astfel, recurentul este de acord cu starea de fapt stabilită de către instanțele de judecată, precum și cu încadrarea juridică a acțiunilor inculpatului, criticând hotărârile adoptate doar în partea stabilirii pedepsei, pe care o consideră prea aspră în coraport cu circumstanțele cauzei, solicitând aplicarea prevederilor art. 90 Cod penal.

La acest capitol, instanța de recurs remarcă, că persoanei recunoscute vinovate de săvârșirea unei infracțiuni, urmează a-i fi aplicată o pedeapsă echitabilă, în limitele sancțiunii articolului în baza căruia persoana se declară vinovată. Totodată, pedeapsa se aplică în strictă conformitate cu dispozițiile Părții generale a Codului Penal.

Conform principiului individualizării pedepsei, prevăzut de art. 7 Cod penal, în coroborare cu criteriile generale de individualizare a acesteia, reflectate la art. 75 alin. (1) Cod penal, la stabilirea categoriei și termenului pedepsei, instanța de judecată ține cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, de motivul acesteia, de persoana celui vinovat, de circumstanțele cauzei care atenuază ori agravează răspunderea, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale

familiei acestuia.

Pedeapsa aplicată vinovatului, trebuie să fie echitabilă, legală și individualizată, capabilă să restabilească echitatea socială și să realizeze scopurile legii și pedepsei penale, prevăzute la art. 61 Cod penal.

În același rând, Colegiul reține că, categoria și termenul de pedeapsă ce urmează a fi stabilit, este în dependență de circumstanțele atenuante și agravante, prevăzute de art. 76-77 Cod penal, precum și efectele acestora, prescrise în art. 78 Cod penal.

Colegiul reiterează faptul că, în speță, judecarea cauzei penale a avut loc în baza probelor administrate la faza de urmărire penală, în conformitate și cu respectarea prevederilor art. 364¹ Cod de procedură penală, iar inculpatul potrivit alin. (8) al aceleiași norme a beneficiat de reducere a limitelor de pedeapsă.

Instanța de recurs remarcă că, sancțiunea art. 264 alin. (3) lit.b) Cod penal în baza căruia a fost condamnat Beșleaga Sergiu, prevede pedeapsa închisorii de la 3 la 7 ani, cu privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport pe un termen de până la 4 ani. Reieșind din cele menționate și ținând cont de faptul că cauza a fost examinată în procedură simplificată, noile limite de pedeapsă cu care urma să opereze instanța sunt de la 2 ani până la 4 ani și 8 luni închisoare.

Astfel, pedeapsa aplicată inculpatului de 2 ani închisoare în baza art. 264 alin. (3) lit.b) Cod penal, se încadrează în limitele normei penale date, adică instanța de fond i-a aplicat pedeapsa la limita minimă, care a fost redusă cu 1/3, soluția dată fiind menținută de instanța de apel.

De rând cu cele menționate, Colegiul constată că, pedeapsa stabilită și individualizată de către instanțele inferioare, corespunde atât principiului proporționalității, cât și scopului pedepsei penale prevăzut în art. 61 alin. (2) Cod penal, iar stabilirea pedepsei cu închisoarea și dispunerea suspendării executării acesteia luând în considerație gravitatea infracțiunii comise și urmările acesteia nu va asigura realizarea scopului pedepsei penale și nu ar contracara săvârșirea de noi infracțiuni atât din partea condamnatului cât și altor persoane.

Totodată, instanța de recurs atestă că, circumstanțele la care a făcut referire recurentul în cererea de recurs, (persoana inculpatului care este caracterizat pozitiv, fiind căsătorit și are la întreținere doi copii minori, a participat la conflictul armat de pe Nistru și lipsa antecedentelor penale) au

fost reținute de către instanțele judecătorești, fapt care a permis stabilirea pedepsei inculpatului la limita minimă prevăzută de sancțiunea normei în baza căreia acesta a fost condamnat. Astfel, odată ce instanțele de judecată au constatat circumstanțe atenuante și au redus pedeapsa, după caz până la minim, acestea nu mai pot servi temei de aplicare a prevederilor art. 90 Cod penal.

Referitor la argumentul recurentului că nu s-a găsit confirmare circumstanțele menționate în decizia instanței de apel precum că inculpatul nu a contribuit la repararea prejudiciului cauzat părții vătămate și nu a manifestat regrete față de aceasta după producerea accidentului rutier, deoarece pe parcursul urmăririi penale și judecării cauzei Beșleaga S. a încercat să întreprindă măsuri concrete de reparare a prejudiciului cauzat, însă victima fiind asistată de avocat a solicitat ca toate chestiunile de reparare a prejudiciului să fie stabilită pe cale judecătorească, astfel succesul părții vătămate s-a sustras de la orice întâlnire cu inculpatul, Colegiul penal reține că cele nominalizate sunt declarative și contravin materialelor cauzei, deoarece nici în cadrul ședinței instanței fond, cât și instanței de apel nu au fost prezentate careva probe în confirmarea celor relatate, or, este de menționat faptul că doar după depunerea recursului ordinar în instanța ierarhic superioară, avocatul a anexat la recurs copiile ordinului de încasare a numerarului nr. 163524579 și formularul de expediere de bani prin transferul Western Union din 13.01.2017 în folosul lui Graur L. în sumă de 21 600 lei, iar potrivit sentinței inculpatul urmează să restituie succesului părții vătămate prejudiciul material și moral în mărime totală de 60 744 lei.

Mai mult ca atât, instanța de recurs constată că autorul recursului solicită aplicarea Legii nr. 210 privind amnistia în legătură cu aniversarea a 25-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova și încetarea procesului penal în privința inculpatului, însă criticile invocate urmează a fi respinse, din următoarele considerente.

În acest sens, Colegiul penal reține că, la etapa judecării apelului, inculpatul Beșleaga S. a înaintat o cerere prin care a solicitat aplicarea amnistiei față de el, iar instanța de apel, făcând referire la prevederile art. 10 alin.(1) lit. k) din Legea nr.210 din 29 iulie 2016, i-a explicat apelantului și inculpatului că acest institut nu poate fi aplicat persoanelor care sunt învinuite, inculpate sau condamnate care nu a reparat integral prejudiciul cauzat prin infracțiunea pentru care este urmărită sau, după caz, a fost

condamnată. În cazul persoanei condamnate se va ține cont de prejudiciul stabilit prin hotărârea judecătorească.

Reieșind din cele menționate, instanța conchide că inculpatul nu a reparat integral prejudiciul cauzat, nefiind prezentate careva probe în acest sens, fiind anexat la recurs doar copiile ordinului de încasare nr.163524579 și formularul de expediere de bani prin transferul Western Union din 13.01.2017 în sumă de 21 000 lei, respectiv inculpatul nu cade sub incidența Legii nr. 210.

Astfel, Colegiul statuează că pedeapsa închisorii și modalitatea de executare a acesteia aplicată lui Beșleaga S. de către instanța de fond, fiind menținută de instanța de apel, a fost stabilită și individualizată corect, în așa fel încât acesta să se convingă de necesitatea respectării legii penale și evitarea în viitor a săvârșirii unor fapte similare, iar aplicarea unei pedepse mai blânde, poate încuraja pe viitor săvârșirea altor infracțiuni.

În temeiul celor expuse, instanța de recurs nu constată prezența erorilor de drept ce ar genera casarea hotărârii atacate sub aspectele invocate, dispunând inadmisibilitatea recursului, ca fiind vădit neîntemeiat.

9. În conformitate cu prevederile art.432 alin.(2) pct. 4) Cod de procedură penală, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție,

DECIDE :

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de avocatul Tripac Vasile în numele inculpatului Beșleaga Sergiu, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 16 noiembrie 2016, în cauza penală în privința lui *Beșleaga Sergiu*, ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă, pronunțată integral la 25 mai 2017.

Președinte

Petru Ursache

Judecătorii

Constantin Alerguș

Vladimir Timofti